

Wspomnienie o Panu Profesorze G. K. E. Budzyńskim

Doc. dr inż. Gustaw Karol Edward Budzyński był człowiekiem przeżywającym głęboko sprawy Ojczyzny. Motywowała go ponadto do działania silna pasja naukowa związana z akustyką foniczną.

Urodzony w 1921 roku, wychowywał się w tradycji patriotycznej, Ojciec służył w tym czasie w Wojsku Polskim, w stopniu majora. Wcześniej, jego dziadek, zasłużył się w partyzanckim oddziale podczas powstania styczniowego na Litwie, zaś prapradziadek był oficerem powstania listopadowego. Gustaw K. E. Budzyński odziedziczył, zatem, długą i chlubną tradycję rodową walki zbrojnej przeciwko obcym najeźdźcom. Przed 1 września 1939 roku był w czynnej służbie wojskowej. Wybuch wojny 1 września zastał batalion 81 pułku strzelców grodzieńskich, w którym służył, rozlokowany w pobliżu Grodna. W połowie października 1939 r. G. K. E. Budzyński przedostał się do Warszawy, gdzie rozpoczął swoje działania w konspiracji, pod pseudonimami „Szymura” i „Szlifierz”, których następstwem był jego udział w Powstaniu, w stopniu podporucznika Armii Krajowej i zastępcy dowódcy kompanii „Żniwiarz”, walczącej na Żoliborzu. Działając w konspiracji, angażował się m. in. w akcje dywersyjne, szkoleniowe i w transporty broni. W trakcie działań zbrojnych w Powstaniu został wielokrotnie ranny, zaś 3 sierpnia w bitwie na Bielanach został ciężko ranny, stąd przebywał do końca Powstania w szpitalu. Ewakuowany przez Rodzinę do Krakowa powrócił do Warszawy w kwietniu 1945 r. i wstąpił ponownie do konspiracji pod dowództwo K-dta III Komendy Głównej organizacji NIE, późniejszego Prezesa Obszaru Centralnego WiN (Wolność i Niezawisłość).

Po wojnie, w 1948 r. został aresztowany i poddany 17-miesięcznemu śledztwu, a następnie skazany na 12 lat więzienia i pozbawienie praw na dalsze 5 lat. Karę odbywał głównie w więzieniu we Wronkach oraz w Sieradzu, skąd został zwolniony w r. 1955, czyli po siedmiu latach przebywania w ciężkim komunistycznym więzieniu.

W trakcie okupacji, w roku 1941 rozpoczął konspiracyjne studia wyższe na Wydziale Mechaniczno-Elektrycznym tajnej Politechniki Warszawskiej. Po wojnie, przed jego aresztowaniem, zdążył jeszcze w 1945 roku studiować na Politechnice Warszawskiej, a w 1946 roku w Politechnice Gdańskiej, zaś mając za sobą trzy lata studiów i będąc utalentowanym adeptem nauki, rozpoczął asystenturę (jako wolontariusz).

Po wypuszczeniu go na wolność, kontynuował studia w kierunku zagadnień związanych z łącznością, radiotechniką i radiokomunikacją. Aby mógł kontynuować studia i rozwijać karierę naukową, zmuszony był jednak pokonywać szlaki i piętrzone przed nim utrudnienia ze strony ówczesnych władz. Rzekomo zagubiono jego indeks zawierający wykaz wcześniej uzyskanych zaliczeń, zniechęcano go wszelkimi możliwymi sposobami, co musiał znosić jako krzywdę i niesprawiedliwość mającą podłoże polityczne, a rzutującą na jego udokumentowane osiągnięcia w zdobywaniu wiedzy zawodowej. Pomimo wspomnianych utrudnień oraz jego dramatycznej historii wojennej i powojennej, dał radę nadrobić zaległości zawodowe, doktoryzować się, w wyniku czego stopniowo doszedł do pozycji pełnej satysfakcji zawodowej, naukowej i dydaktycznej.

W szczególności, pomimo nieustających nadal szklan i utrudnień, kierując się niespotykaną determinacją, G. K. E. Budzyński uzyskał w r. 1965 stopień doktora nauk technicznych (na Politechnice Warszawskiej). W 1968 r. wraz ze swoją małżonką i współpracownikiem naukowym, Doc. dr inż. Marianną Sankiewicz-Budzyńską (zmarłą w dn. 29 maja 2018 r.), założył Zakład Elektrofonii, będący częścią Instytutu Telekomunikacji wchodzącego w skład ówczesnego Wydziału Elektroniki. W 1982 r. objął kierownictwo tego Zakładu, a jednocześnie nastąpiła zmiana nazwy na Zakład Inżynierii Dźwięku. Doc. Budzyński kierował tym Zakładem przez 9 kolejnych lat, tworząc program pierwszej w kraju i przez długie lata jedynej, specjalności pod nazwą Inżynieria dźwięku. Z Jego inspiracji i na skutek jego listu skierowanego do władz światowego towarzystwa inżynierów dźwięku (Audio Engineering Society), Polska dołączyła do grona krajów reprezentowanych na

światowej mapie ośrodków zrzeszających wybitnych specjalistów z tej dziedziny. Zasiew ten znakomicie owocuje po dzień dzisiejszy, przynosząc międzynarodowe uznanie dla rozwoju tej pięknej, interdyscyplinarnej dziedziny wiedzy w naszym Kraju.

Prowadząc działalność naukowo-dydaktyczną, awansował na stanowisko doc. dr inż. (w 1972 r.), wykształcił kilkuset magistrów inżynierów oraz następców, którzy są obecnie samodzielnymi pracownikami naukowymi. W Jego dorobku zapisano ponad 150 rozpraw i publikacji naukowych, nie licząc artykułów popularnych o tematyce historycznej lub kombatanckiej. Był promotorem pięciu rozpraw doktorskich, a także promotorem bardzo dużej liczby (setek) prac magisterskich i inżynierskich. Prowadził w sposób nowatorski wszystkie wykłady powołanej przez Niego do życia nowej, unikatowej specjalności dydaktycznej Inżyniera Dźwięku oraz szereg wykładów na innych specjalnościach. Równolegle wykładał od r. 1977 Muzykę Eksperymentalną (i inne przedmioty) w Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku, zorganizowawszy tam Zakład Akustyki Muzycznej (kierował nim do 1982 r.).

W pracy naukowej, zwłaszcza w publikacjach (artykuły obcojęzyczne), a także dydaktycznej (wykłady na uczelniach za granicą) pomocną mu była dobra znajomość języków obcych (francuski, angielski, niemiecki, rosyjski, włoski). Przed laty był jednym z nielicznych pracowników naukowych, do których kierowano delegacje osób wizytujących Uczelnię z całego świata. Jego erudycja, wysoka kultura osobista, poliglotyzm i otwarta postawa utworzyły tym sposobem jeszcze jedną ścieżkę realizacji zawodowej, która została rozpoznana także przez zagraniczne towarzystwa akustyczne (Greckie oraz międzynarodowe Audio Engineering Society i in.).

Od przejścia na emeryturę w roku 1992, do ostatniej chwili swojego życia, utrzymywał żywe kontakty z Katedrą Systemów Multimedialnych, biorąc udział w wybranych pracach badawczych i dydaktycznych.

Istotną rolę we wspieraniu Go w bardzo trudnych okresach życia, związanych z odbywaniem przez Niego niesprawiedliwego wyroku oraz późniejszym przedzieraniem się przez szykany w trakcie rozwoju zawodowego odegrała późniejsza partnerka życiowa i zawodowa, Marianna Sankiewicz. Nie zapomniała o zapoznanym wcześniej koledze, gdy trafił On do ciężkiego więzienia – jej pamięć, odwiedziny, paczki pomocowe – to było wsparcie, które pozwoliło mu przetrwać najgorsze. Również Jego starania o przywrócenie możliwości studiowania były wspierane przez nigdy nie poddającą się Mariannę. Ich ślub w 1956 r. był potwierdzeniem wzajemnych uczuć i związania ze sobą losów wspaniałych dwojga patriotów i ludzi czynu, nieustannie otwartych na potrzeby innych i rozwijających wspólne zainteresowania naukowe.

Obecnie, gdy możliwość kształcenia stała się tak powszechnie dostępna, wręcz oczywista, musimy pamiętać, że w nie aż tak odległych czasach, bywała ona upragnionym spełnieniem po przejściu bardzo długiej drogi, pełnej zagrożeń, cierpienia i krzywdzących szykan. Ludzie, którzy przeszli tę ciernistą drogę, byli w oczywisty sposób zdeterminowani, aby traktować kształcenie i naukę jako wielki, okupiony cierpieniami przywilej, znamionujący zwycięstwo rozwoju nad degradacją, którą pociągają za sobą: wojenny zamęt, zniszczenie, śmierć lub zniewolenie.

W toku swojej aktywnej działalności Doc. Budzyński przekazał wielu osobom doświadczenie nie tylko wojskowe oraz fachowe, które w międzyczasie uzyskał, ale także stał się dla młodszych pokoleń autorytetem w sferze patriotyczno-moralnej. Przez całe swoje życie uznawał, że warto dokładać starań, aby obrazy dziejów mogły stać się dostępne dla przyszłych badaczy istotnego okresu historii Polski, jakim były środkowe dekady XX wieku. Owocem tego silnego przekonania była jego ożywiona działalność publikacyjna. W 2001 r. zainicjował utworzenie witryny internetowej Światowego Związku Żołnierzy AK i Fundacji Podziemnego Państwa Polskiego; zorganizował, prowadził i redagował tę witrynę do 2005 r. Elementem tego nurtu Jego działalności jest m. in. wydana w 2014 r. książka zatytułowana „Kompania 'Żniwiarz' AK”. Do ostatnich chwil życia nadal pracował nad drugą częścią tej książki, walcząc z dolegliwościami zdrowotnymi, okazując przy tym

niesłychaną determinację i niespotykaną w jego aktualnym wieku biegłość w wykorzystywaniu narzędzi informatycznych.

Lista jego odznaczeń jest bardzo długa, na młodszych pokoleniach szczególne wrażenie wywierają odznaczenia wojenne, takie jak: Krzyż Walecznych, Order Virtuti Militari. Odrodzone niepodległe Państwo Polskie uhonorowało go w 2007 r. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. W sercach jego licznych wychowanków zajął trwałe miejsce jako niedościgły wzór nienaganej postawy patriotyczno-moralnej, skuteczny i kreatywny wizjoner rozwoju nowej dyscypliny dydaktyczno-naukowej, Inżynierii dźwięku. Był wybitną indywidualnością, ponieważ z niezwykłym zaangażowaniem potrafił czynić to, co jest najcenniejszym posłannictwem wychowawcy i nauczyciela akademickiego, tzn. godnie reprezentować i skutecznie przekazywać twórczy i patriotyczny dorobek pokoleń.

Profesorowie Marianna Sankiewicz, którą pożegnaliśmy uroczyście na początku czerwca 2018 r. i jej mąż oraz współpracownik naukowy, Gustaw Budzyński, który odszedł od nas 29 lipca 2018 r. żyli i pracowali na rzecz dobra wspólnego, które stanowią: wolna Ojczyzna oraz otwarte, zjednoczone pasją poznawczą i twórczą, serca i umysły.